

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. J.**, bývajúceho v D., proti žalovaným **1/ Okresnému súdu Veľký Krtíš, SNP 714/2, 2/ JUDr. Mariánovi Vladovičovi**, sudcovi Okresného súdu Veľký Krtíš, **o náhradu škody 66.387,84 eur (2 000 000,- Sk)**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp.zn. 6 C 194/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 NcC 9/09 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 Co 60/2009, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 NcC 9/2009 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 Co 60/2009 **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 9. marca 2009 sp.zn. 17 NcC 9/2009 rozhodol, že sudca Okresného súdu Revúca JUDr. Rastislav Sikorjak nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 6 C 194/2008, keď dospel k záveru, že dôvodom námietky zaujatosti sú ničím nepodložené tvrdenia žalobcu o tom, že sudca JUDr. Sikorjak bol pri rozhodovaní ovplyvňovaný sudcami Okresného súdu Veľký Krtíš, ktorí predtým pôsobili na Okresnom súde Revúca.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Namietal, že krajský súd nedostatočne preskúmal dôvody zaujatosti. Uviedol, že sudca, o zaujatosti ktorého sa rozhodovalo, v rámci konania o jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, nerešpektoval ním predložené dôkazy potvrdzujúce opodstatnenosť jeho návrhu. Z tohto dôvodu uvedený sudca diskriminoval jeho osobu a porušil práva zaručené mu Ústavou Slovenskej republiky. Žiadal preto, aby bol tento prípad Okresnému súdu Revúca odobratý.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 9. marca 2009 sp.zn. 17 Co 60/2009 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a nevyhovel jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že okresný súd správne postupoval, keď najskôr skúmal otázku splnenia predpokladov pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal splnenie podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a v nadväznosti na to aj splnenie predpokladov pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Uviedol, že toto rozhodnutie je zmätočné a že ním krajský súd porušil jeho ústavné práva. Vyslovil presvedčenie, že podmienky pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov spĺňa. Oba sudy nižších stupňov preto nesprávne rozhodli, keď jeho žiadosti nebolo vyhovené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal účastník konania - subjekt oprávnený podať dovolanie, pristúpil k posúdeniu otázky, či sú v dovolacom konaní splnené procesné predpoklady preskúmania dovolaniami napadnutých rozhodnutí.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale

nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Pokiaľ ide o dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 NcC 9/09, ktorým rozhodol o námietke zaujatosti, ktorú podal žalobca proti sudcovi okresného súdu, treba uviesť, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Predpokladom postupu podľa citovaného zákonného ustanovenia je existencia právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté v inštančnom konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa v rámci prípustných riadnych opravných prostriedkov. Rozhodnutie krajského súdu o tom, či je sudca okresného súdu vylúčený na základe ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p., je síce rozhodnutím konečným, ale vydaným mimo rámec inštančného postupu, v ktorých prípadoch nerozhoduje ani ako súd prvého stupňa, ani ako súd druhého stupňa. Proti takémuto rozhodnutiu krajského súdu nie sú potom zákonom prípustné žiadne opravné prostriedky, t.j. ani dovolanie. Neexistuje tu preto ani žiaden funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto neprípustnom opravnom prostriedku rozhodnúť.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konanie o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 NcC 9/09, ktoré trpí takouto vadou, zastavil (§ 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia.

V súvislosti s dovolaním proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 Co 60/2009 je potrebné uviesť, že v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Toto ustanovenie zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania; ak táto podmienka nie je splnená, dovolací súd nemôže preskúmať dovolaním napadnuté rozhodnutie.

Dovolanie žalobcu smeruje proti uzneseniu špecifikovanému v predchádzajúcom odseku, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie a o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov žalobcovi. I keď dovolateľ nie je zastúpený advokátom a nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1, veta druhá, O.s.p.), povaha napadnutého rozhodnutia (výroku) vylučuje, aby v prípade tohto dovolania bolo možné nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovať za dôvod pre zastavenie konania. V situácii, kedy predmetom dovolacieho prieskumu má byť rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené žiadosti účastníka o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, by trvanie na splnení podmienky povinného zastúpenia viedlo k popretiu vlastného cieľa, ktorý sledoval účastník konania podaním tejto žiadosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preto skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu.

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže v prípade dovolateľom napadnutého uznesenia, ide o také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., prípustnosť dovolania v zmysle citovaných ustanovení do úvahy neprichádza.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. sa dovolací súd zaoberal aj tým, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobca netvrdil, že by v konaní pri rozhodovaní o žiadosti, aby mu súd ustanovil zástupcu z radov advokátov a aby bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov, došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.; existencia väd takej povahy v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

Keďže procesná prípustnosť dovolania žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. marca 2009 sp.zn. 17 Co 60/2009 nevyplýva z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky toto jeho dovolanie odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., lebo konanie bolo zastavené.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. augusta 2010

**JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová